

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Præsentis Ecclesiæ Benignitas In Administrando Sacramento Poenitentiae

Francolini, Baldassare

Monachij

VD18 14592614-001

Calumnia VI. Præsens benignitas in administrando hoc Sacramento non est consentanea Scripturis, & ejusdem Sacramenti Institutioni. Disp. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41162

CALUMNIA VI.

Præfens Benignitas in administrando hoc Sacramento non est consentanea Scripturis, & ejusdem Sacramenti Institutioni.

DISPUTATIO VI.

Doct. Discr.

Quænam sunt Scripturæ benignæ contrariæ
D. R. Multæ sunt.

D. D. Mror, quod esse reperias multas ego nullas. An diversis utimur Bibliis. Experiatur. Affer ista multa loca tibi propria.

I. D. R. Si Sacramentum aperias paginam, & incipias evoluerè, statim occurret Adam, & Enoch quibus Deus non condonavit statim commissum peccatum; sed vix post fletus, & labores plerumque, quæ vixere, seculorum. Occurret Achab, cui Deus se placatum exhibuit solum, postquam ille operuit cilicio carnem suam, jejunavit quatuordecim dies, & dormiuit in sacco. 3. Reg. 21. 27. Occurret

vilitatē, quorum misertus est Deus, solum
 quāquam *Rex surrexit de folio suo, & abiicit ve-*
mentum suum à se, & indutus est sacco, & se-
dit in cinere, jejunavitque cum toto populo Jon.
 6. Occurrent alii. Non ergo Deus statim
 absolvit, nec leves pro peccatis Pœnitentias im-
 ponit, ut vos facitis. Ergo nec nos possumus
 alium, impositā levi Pœnitentiā, absolvere.
 Non enim possumus absolvere, quem non absol-
 vit Deus, nec alio modo ab eo, quo ipse absol-

D. D. Igitur illa multa, quæ ex Scriptu-
 ris minabaris rigoris exempla, ad tria redigun-
 tur; eaque ipsa potius infinitæ benignitatis
 argumenta, quàm rigoris, ut dicam postea. No-
 nem hic interpellare te, perge jam ad Insti-
 tutionem hujus Sacramenti.

D. R. Eam nobis explicat D. Paulus, & 2.
 Tridentinum, inque eo omnes Patres, ex quo-
 rum Doctrinā ea Synodus definit. Incipiam
 à Apostolo, qui ad Hebr. cap. 6. sic habet. *Im-*
possibile est, eos, qui semel sunt illuminati, gusta-
verunt etiam donum caeleste, & participes fa-
ciunt Spiritus Sancti, gustaverunt nihilomi-
nus bonum Dei Verbum, virtutesque sæculi ven-
erunt, & prolapsi sunt, rursus renovari ad Pœni-
tentiā, rursus crucifigentes sibi metipsis Filium
Dei, & ostentui habentes. Quo loco certè S.
 Paulus non dicit, impossibile esse, quod,
 H 3 qui

qui peccant post Baptifimum, iterum renou-
tur per Pœnitentiam, fed quòd renouentur
benè Morinus lib. 3. c. 7. n. 1.) eâ facilitate
Eâ perfectione, quâ baptizati per Baptifimum
renouantur, nullo fcilicet cùm labore,
cùm jejuniis, & corporis macerationibus,
ditque. Opus enim eft, mortaliter
Baptifimum peccantibus, longâ durâque Pœ-
nitentiâ, multis jejuniis, & corporis afflic-
3. bus, ut gratiam amiſſam recuperent. Triden-
tinum ſeſſ. 14. cap. 2. fic habet. Alias eſt Ba-
ptifimi, alius Pœnitentiæ fructus; per Baptifimum
enim Chriſtum induentes, noua prorsus in
efficimur Creatura plenam & integram, peccato-
rum omnium remiſſionem conſequentes: ad qua-
tamen nouitatem & integritatem, per Sa-
mentum Pœnitentiæ ſine magnis noſtris ſletibus
laboribus, Diuinâ id exigente Juſtitia, pe-
nitere nequaquam poſſumus: ut merito Pœni-
tentiâ, laborioſus quidam Baptifimus à Sanctis
tribus dictus fuerit. Hæc igitur ex Tridentino
eſt inſtitutio hujus ſacramenti, ut ex hoc
aliſq; probandum ſuſcipit idem Morinus
cap. 4. prædicti lib. 3. ut crimina poſt Ba-
ptifimum commiſſa, ſinè magnis ſletibus &
non remittantur.

4. D. D. Inſero: Ergo non poteſt unquam
quis abſolui, niſi multùm diùque ſleat, & pe-
net, aut ſaltem velit multùm, diùque ſlere.

multa jejunia, & corporis afflictationes subire.
 Nam nequit unquam quis absolvi, nisi præstet,
 quod est necessarium, ut ei remittantur peccata.
 id autem esse prædicta omnia necessaria, ex-
 plicat Morinus in ea prima propositione,
 hac ultimâ. Nec profectò potest non esse
 necessarium, quòd est ex institutione. Hoc au-
 tem esse omninò falsum, probo primò ex mani-
 festo absurdo. Sequeretur enim, esse exigen-
 tum etiam ab eo, qui post Baptismum incidit in
 peccatum solius interni desiderii, ut diu flet,
 & jejunet, sèque aliis hujusmodi labori-
 bus multum affligat, cum potest. Hoc autem
 nullus Confessarius, vel dementissimè Rigidus
 admittit: jam enim erraret Ecclesia universa,
 si id non facit. id autem inferri, patet, nam
 Morinus (tùque cum ipso) in prædictis propo-
 sitionibus, & præsertim in primâ, loquitur ex-
 pressè de quovis peccante mortaliter post Bap-
 tismum, docètque, cuique esse illa necessaria, ut
 peccata *amissam recuperet.*

Probo 2. ex alio simili absurdo. Nam cer-
 tum est. Pontifices sæpe relaxare Pœnitentias in-
 talis modo, ut qui Pontificiam Indulgen-
 tiam lucratur, obtineat sinè jejuniis, sinè aliâ
 corporis afflictatione, longòque fletu, &
 quòd ista præstet, remissionè etiam pœ-
 nitentiarum. Ergo prædicta non solùm non sunt absolutè
 necessaria, ut alicui remittantur peccata, sed ne-
 que

que ut remittantur pœnæ peccatorum in iis, quæ sunt ex Divina institutione necessaria, neque Pontifex potest dispensare.

Probo 3. ex eo quod Concilium Tridentinum tam distinctè loquens in ea sess. 14. de necessitate ad obtinendam Gratiâ in Sacramento Pœnitentiæ; nunquam docet, ad id requiri prædicta longa jejunia, & afflictationes; & quidem nec dum agit de satisfactione, quam solum requirit ad remissionem Pœnæ, nec ad talem effectum requirit tam asperam & longam, sed quam prudens Confessarius imposuerit.

Probo quartò ex ipso Morino, qui cap. 4. lib. 4. pluribus probat, *Pœnas sceleribus impostas, à nascenti Ecclesiâ ad hæresim usque Motanti, breves admodum fuisse*, ergo falsum est opus esse ex institutione Divinâ, longâ & asperâ Pœnitentia, ad recuperandam Gratiâ mansuetam. Quæ enim requiruntur ex Institutione Divinâ, immutabilia sunt. Igitur vester rigor nullum fundamentum habet in institutione hujus Sacramenti, ut nullum habet in Scripturis. Quas enim produxisti, nihil evincunt, ut postea ostendam.

6. Nostram autem benignitatem, utriusque fundamento inniti, facile demonstro. Longior quæ priùs de institutione hujus sacramenti, et quâ sic arguo primò. Voluit quidem Christus Dominus, ipsum administrari modo

ario, adeoque à Judice audiente accusatio-
 ue Rei, & sententiam pronunciante: ita ta-
 men, ut favorabilior forma iudicii excogitari
 possit. Judex enim Angelus non est, qui
 scire non possit, sed homo circumdatus in-
 firmitate; nec alius esse potest, quàm Sacerdos,
 in parte mediator inter Deum & homines, &
 in altera pacis. Rursus, idem qui Judex, Me-
 dicus debet esse, adeoque personæ Medici de-
 bet attemperare sententiam. Actor vero ac-
 cusans, non alius est, quàm reus ipse, cui eti-
 am cum pro se testatur, credendum est; nisi
 alii testimonii contrariis factis elidat. Finis
 precipuus hujus iudicii non est damnatio, seu
 pena rei, sed ejus absolutio, & reconciliatio.
 Quis autem non videat, hujus iudicii legibus
 non congruere præsentem Ecclesiæ benigni-
 tatem, non sic vestrum rigorem?

Secundò. Ea ratio administrandi hoc Sa- 7.
 cramentum, magis accedit ad Institutionem
 ipsam, quæ est magis utilis Fidelibus. Chri-
 stus enim ipsum instituit, amans, & cupiens
 salutem perutile. Atqui ratio & modus, quo nunc
 administratur, est magis utilis Fidelibus, quàm
 si ipsum administrari vellent Adversarii:
 quotidiana enim experientia ostendit, magis
 vocari ad Pœnitentiam peccatores, per eam
 quam tueor benignitatem, quàm per contra-
 rium rigorem, quo, ut sæpè diximus, odiosus
 reddi-

redditur medicus, & medicamentum; unde confessio omittitur in perpetuum, vel non fit integra, vel non fit ex corde, sed ex solo metu Censuræ.

Tertio. Christus Dominus noluit hoc Sacramentum administrari tali modo, quo esset plerisque Peccatoribus, & ferè omnibus, occasus & occasio peccati: hujusmodi autem esset, si non administraretur benignè, sed rigidè, nam plerique, ut modò dicebam, aut nunquam confiterentur, aut malè. Quod confirmo ea communi difficultate, quam Peccatores, quamvis tam benignè administraretur hoc Sacramentum, experiuntur in integra suarum omnium culparum expositione; unde tam multi tam rarò confitentur. Quid ergo fieret, si rigidè, ut volunt adversarii, hoc Sacramentum administraretur? Idem argumentum sic proponitur: Sacramentum Pœnitentiæ est remedium mali communis, adeoque ferè omnibus adultis necessarium ad salutem: pauci enim sunt illi, qui peccatum lethale nunquam commiserint. Remedium autem mali communis & necessarii, non sic instituitur, ut sit ejus usus perdifficilis, & maximè arduus, qualis esset hujus sacramenti usus, si essent necessarii illi fletus longi, ea longa jejunia, vel aliæ corporis afflictiones. Igitur Institutio hujus sacramenti, hujusmodi est, ut ei sit maximè consentanea præsentis Ecclesiæ benignitas.

Probo nunc, eam esse consentaneam scri-
pturis, non solum novi Testamenti, sed etiam
veteris. Fuit quidem tempus rigoris potius,
quam benignitatis, ea veteris Testamenti ætas,
in qua Deus, mirabilium quidem, sed æquè ter-
ribilium ætatem esse voluit: Hinc illa Legis
per fulgura ac tonitrua promulgatio, ingens
Præceptorum numerus, illæ vel seditioso-
rum hominum in deserto, vel tangentis, vel
percutientium Arcam subitæ neces, hinc illa tam
æquens sui populi captivitas, cædésque. Hoc
tamen tempore, non solum negatum de-
quentibus non fuit unquam auxilium, quo in
viam læsi Numinis redire possent, sed fuere
vires blandissimis invitamentis, ut ad obse-
quium redirent, allecti; fuitque omnibus pro-
missio, in antiquum amicitiaæ statum integra re-
stitutio, nullâ aut jejuniorum, aut longi fletus
imposita lege, sed eâ solum, quòd verâ sice-
ritate voluntate ad Deum se converterent, ut
testatur ex illis Prophetarum vocibus, amore
venerabilissimis. *Quiescite agere perversè (Isaia
66. Si fuerint peccata vestra ut coccinum,
et sicut purpura dealbabitur. Et cap. 43. Ego sum,
et deleo iniquitates tuas propter
meum nomen. Et peccatorum tuorum non recordabor. Et
cap. 55. Derelinquat impius viam suam,
et iniquas cogitationes suas, et revertatur
ad Dominum, et miserebitur ejus, et ad Deum
nostrum,*

nostrum, quoniam multus est ad ignoscendum
Zacharias similiter cap. 1. *Convertimini ad me
& ego convertar ad vos.*

D. R. Quis isthac ignorat? Certè statim
convertitur Deus ad conversos, sed hi non con-
vertuntur statim.

9. D. D. Nempe conversione perfectæ cō-
ritatis, & stabilis emendationis. Sed quis es
tu, qui id requiris, ut Pœnitens absolvi possit
quod non requirit Deus? Produc mihi Scri-
pturam, aut Ecclesiæ Doctorem id disertè asse-
rentem, & non generalia cœntem. Sed de
hoc alibi. *Vera conversio peccatorum non sta-
tim fit*, inquis, quanto ergo tempore fit? Post
decem dies, post unum mensem, post duos
Ignoras? Quid ergo tempora præfinis, nec au-
dis Leonem monentem Ep. 89. ad Theodorum
Episc. *Misericordie Dei, nec mensuras possumus
ponere, nec tempora desinire?* Redeo ad scrip-
turas. Ezechiel. cap. 23. *Iniquitas impij non mo-
rebit ei, in quacunque die conversus fuerit ab
impietate suâ;* Quid est hoc, nisi monere, non
solum Deum esse in quacunque die paratum, sed
ipsum peccatorem esse hujusmodi auxiliis
Deo præparatum, ut possit in quacunque die
converti, non expectatis hebdomadis, vel men-
sibus. Eò autem sic converso, nihil expectat
Deus, ut antè dicebam, sed veniam statim tribu-
it, veniam, inquam, omnium culparum, quæ

hic loquor contra Morinum, nam certè po-
 cæna non remittitur statim, nisi intensissimè
 menti; sed post satisfactionem propriam,
 à Peccatore, vel Christi Domini, &
 auctororum, exhibitam à Pontifice per Indul-
 gentiam.

Ex eo autem quod Deus longam satisfac- 10.
 tionem pro pœna, vel etiam pro ipsa culpa
 exegerit in hac vita, non quidem ab Achab & Ni-
 mis, ut dicebas, ea enim fuit satis brevis, sed
 longius, non sequitur id esse communi lege fir-
 mum, ut nemini statim, aut post brevem sa-
 tisfactionem detur venia, cum innumera in ipsis
 scripturis habeamus exempla hujus subitæ, aut
 operatæ indulgentiæ, legemque ipsam Le-
 vi cap. 6. id adumbrantem eo per brevi ob-
 scuro, quo Deus placari à Peccatore in ordina-
 delictis volebat. *Anima, quæ peccaverit,*
contemptò Dominò negaverit proximo suo
verbum, quod fidei ejus creditum fuerit, vel
aliquid extorserit, aut calumniam fecerit,
rem perditam invenerit, & inficiens in super-
averit, & quodlibet aliud ex pluribus fece-
quibus solent peccare homines, convicta
reddet omnia, quæ per fraudem voluit
habere, integra, & quintâ in super parte Do-
ni, cui damnum intulerat. Pro peccato au-
ter offeret arietem immaculatum de grege,
habitu sum Sacerdoti juxta estimationem,
mensis.

mensuramque delicti, qui orabit pro eo, & mittetur illi pro singulis, qua faciendo peccatum.
 Scio, hæc non ordinata per se à Deo fuisse ad æternam justificationem de peccatis, ut notat Suar. tom. 4. in 3. p. disp. 35. sect. 1. num. 4.
 Ea tamen Pœnitentia & satisfactio, quam tunc imponebat Deus, eam adumbrabat, quam in Lege nova impositurus erat Sacerdos in Sacramentali Confessione, quæ eò Hebræi peccatoris, & pœnitentis sacrificiò figurabatur, ut docet Card. Bellarmin. Controv. tom. 2. de Pœnit. lib. 3. cap. 3. Ut ergo eam Pœnitentiam imponens Deus, Pœnitentiam à Sacerdote in Lege nova imponendam adumbravit; sic et benignitas, qua Pœnitentiam illam, non admodum gravem, nec diuturnam, pro ordinariis delictis, in quibus solent peccare homines, imposuit, benignitatem adumbravit, quam Sacerdos in Lege novâ pro hujusmodi delictis irrogare deberet.

11. Nec objicias eas alias cap. 20. ejusdem Lev. leges, quibus quædam gravissimè, nempe capitale plectebantur. Ea enim graviorum punitio fuit, & pertinens ad forum civile Judicis, quo ille Populus gubernabatur, non verò ad sacrum Sacerdotis, quò noster Sacerdos figurabatur.

12. Illud etiam expendendum est, Legis veteris Doctores, veròsque Prophetas, non convulsisse quidem delictis Populi connivere, ut falsi

vates faciebant, dicentes pax, pax, & non erat
 Jerem. 6. 14. non tamen fuisse rigidos &
 rios, nec solum invitasse peccatores beni-
 simè ad pœnitentiam, ut supra expendi, sed
 peccatores apud Deum fuisse, ut benignum
 Populo, quamvis ingrato, immerito, & mil-
 relapso exhiberet, ut præ cæteris fecit sem-
 primus Hebræorum Dux, ac Doctor Moy-
 ac potissimum de causa Deo acceptissimus,
 ad misericordiam vocari gaudet magis,
 ad severitatem. Hinc Eliam, unum ex
 antiquæ legis Prophetis rigidum, &
 erum, qui vindictam malorum à Deo flagi-
 at, ad benignitatem informare Deus voluit
 ostento, quo duplicem Prophetam illi ex-
 hit, unum sub specie prævalidi venti, arca-
 que virtutis terram commoventis, ac de-
 am, ignis; alterum, sub specie aëris suaviter
 ulantis; illum severum, & violentum; hunc
 ignum, & mitem; in hoc verò, & non in il-
 præsentem Divinitatem, nempe supernum
 illium ad Populos virtuti conciliandos. Et
 sermo Domini ad eum, dixitque illi, quid
 agis Elias? At ille respondit: zelo zelatus
 pro Domino Deo exercituum, quia dereli-
 erunt pactum Domini filij Israel: Altaria
 destruxerunt, & Prophetas tuos occide-
 runt gladio, & derelictus sum ego solus, & qua-
 sit animam meam, ut auferant eam. Et
 ait

ait ei: Egrede, & sta in monte coram Domino, & ecce Dominus transit, & spiritus grandis, & fortis subvertens montes, & conterens petras ante Dominum: non in spiritu Dominus: post spiritum commotio: non in commotione Dominus, & post commotionem ignis: non in igne Dominus, & post ignem sibilus aura tenuis. Quod cum audisset Elias, operuit vultum suum pallio, videlicet ex præsentia Divinitatis, tepe eum tenuis auræ sibilum in animos hominum insnuantis. Quia verò rigidiore qui sunt, facile suspicantur malè de aliis minùs rigidis, monuit ipsum Deus, ne putaret omnes filios Israel in Apostasiam esse prolapsos, quin licet septem millia ex ipsis numerari, qui manserunt in fide constantes, quorum genua non sunt incurvata ante Baal. Demum (ut bene expendit Chrysost. serm. de Elia) nec huiusmodi ostentis fatis edoctum, inclinatumque ad benigniora consilia, sustulit eum in Cælum Deus, rediturum in terras, cum terras omnes occupare conabitur Antichristus, eaque scelera cum suis abscellis patrabit, quæ Prophetas ultores deprecant, non deprecatores. Sublato in Cælum Eliâ, Eliseum substituit Deus, mitioris ingenitum, cujus precibus, non ultor ignis de Cælis, sed imbres in arefcentis terræ solatium evocati, revocati ad sanitatem leprosi, oleum multiplicatum, mortui suscitati, fames depulsa, & demum

útque ea Gens, olim de populo Hebræo pe-
 simè merita, intelligeret, non inde futuram
 bi minus acceptam, si suos non imitaretur
 patres, & propria crimina detestaretur. Pro-
 mus ejus è materna domo in publicum excur-
 sus, fuit ad Jordanem, ubi Peccatoribus, qui
 Joannem audiebant, immiscuit sese, eoque Pœ-
 nitentiæ lavacro, quamvis nec Pœnitentiæ esse
 indigens, nec capax, tamquam de peccatoribus
 unus tingi voluit, ut se eadem pietatis of-
 ficia profitentem amarent illi magis, nec rige-
 dum cùm Pœnitentibus futurum crederent eum
 quem viderant in Ordine Pœnitentium. Quam-
 vis non satis illi fuit, quod rigidus non habere-
 tur, voluit haberi benignus: hinc illæ Patris
 Filium prodigum clementissimi, & Pastoris de-
 ovis jacturâ solliciti parabolæ, hinc illud, quod
 quidem frequentissimum ad Peccatores invita-
 mentum, ut se benignè tractandos, curandosque
 scirent: *Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, sarcinâ peccatorum, & ego reficiam vos.* Non vos acriter increpabo, non forense
 publicum judicium instituam, non subtiles in
 bello quæstiones, non irrogabo ingentes pœ-
 non onerabo præceptis: parcam vitæ vestræ
 parcam honori vestro, cumulabo beneficijs, & gratiam
faciam vos. Hinc illæ in Scribas, & Phariseos
 Doctores rigidos, invectivæ, quod angustiores
 facerent portam Cœli, quod alligarent onera
 hominum.

...ria, & importabilia, eaque imponent
 ...numeros hominum, Va, autem vobis Scribae &
 ...pharisei hypocrita, quia clauditis Regnum Cae-
 ... ante Homines: vos enim non intratis,
 ... introeuntes finitis intrare Matth. 23. 13.
 ... haberi solum voluit benignus, sed beni-
 ... simus, inque eos ipsos, qui gravius delin-
 ... rant. Hinc ejus perpetua consuetudo, &
 ... quens convictus cum Publicanis. Hinc ea
 ... litera non absolutio solum, sed defensio.
 ... ea Magdalena non vindicatio tantum à
 ... mnis Simonis, sed laudatio. Hinc illa ve-
 ... oblitio fugae turpissimae, cui se in ejus Pas-
 ... commiserant Apostoli, & citissima ipso-
 ... in pristinum statum restitutio. Hinc illa
 ... post horribilem apostasiam, & repetita
 ... a, in Principem Apostolorum electio.
 ... demum illa morientis liberalitas, quae La-
 ... paulò antè blasphemus, fuit in caelestis
 ... societatem admissus. Quis autem ne-
 ... facta fuisse ad exemplum & doctrinam
 ... am, non quidem, ut nullam Confitenti-
 ... entiam irrogemus (id enim ipse fecit pro
 ... qua prae dicitur erat excellentiae potestate, ut
 ... et S. Thom. in Addit ad 3. p. q. 18. a. 4.
 ... potestate caremus nos) sed ut eò majori,
 ... possumus benignitate, Peccatorum salu-
 ... procuremus; nec aliam, quam praesentem,
 ... ministrando hoc Sacramento, praxim se-

quamur, nisi speciales circumstantiæ, quæ per aliquot sæcula adfuerunt, ut alibi dixi, & modo non adsunt, aliam rationem ineundam suadeant.

14. Et quidem, id Christum Dominum per tot exempla spectasse, firmissimè conijcio, primo ex prædictis ejus verbis, factisque. Cur enim reliqua dixit, & fecit, ut imitemur, non autem hæc, quæ sunt tam multa, tam illustria, ut nihil in totâ ejus vitâ illustrius habeamus? Incredibile enim est, ipsum voluisse nos Rigidos, & simul ad solam benignitatem instruxisse nos semper, & sola præbuisse benignitatis in Peccatores exempla. Conijcio secundo ex eadem increpatione, quâ Joannē, & Jacobum, cupidos vocare ignem de Cælo in impia capita Samaritanorum, redarguit, docuitque, Spiritum novi Testamenti esse Spiritum benignitatis, clementis potius veniam delicti, & salutem delinquentis, quàm pœnam. ut habetur Luc. cap. 9. Conijcio tertio ex eo, quod Petrum, futurum primum Orbis terrarum Presbyterum Peccentiarium, & Ecclesiæ suæ Caput & Principem, distinctè docuit, ut amaret, & indulgeret; amaret quidem semel & iterum, id est, vade, & semper, indulgeret similiter, & ignosceret, non septies tantum, sed septuagies septies, id est semper ignosceret; nec culpas solas minores, & in se commissas condonaret: sed

majores

iores, inque Deum ipsum commissas; ut do-
 Hieron. in exposit. psal. 19. Aug. ferm. 13.
 verb. Dom. Coniunctio quartò ex illis ejus ver-
 Joan. 20. *sicut misit me Pater, & Ego mitto* 15.
 Quibus pronunciatis, eis potestatem re-
 mittendi, retinendiq; peccata tradidit statim, sic
 post ea verba statim Evangelista. *Hoc*
dixisset, insufflavit, & dicit eis: Accipite
spiritum Sanctum, quorum remiseritis peccata,
retentur eis, & quorum retinueritis, retenta
 Ut ostenderet, communicare se quidem
 suam potestatem remittendi, retinendique,
 ligandi, ligandique, sed ita, ut primam remit-
 tendi, & solvendi potestatem potissimum exer-
 cent, utpote quos mittebat, sicut ipse missus
 à Patre; se autem missum à Patre non semel
 tantum, non tamquam rigidum Judicem, sed
 tamquam benignissimum Reparatorem *Non enim*
idem Christus Dominus Joan. 3. 17. Misit
filium suum in Mundum, ut judicet Mun-
dos, sed ut salvetur Mundus per ipsum. Quod
aitur c. 12. 47. Non enim veni, ut judicem
Mundum. Quæ omnia expendens Gregorius
 Nazian. orat 26. circa finem, hortatur Præpo-
 sitos Pœnitentiæ, ut benigne, & comiter agant
 cum Pœnitente. *Hanc rationem tene: illum*
irrigas leniter & humanè, non ut hostis, neque
gladius, & rigidus Medicus. Habes medicina-
rum, Christi Discipulus es, mitis, & beni-
 gnus,

gni, qui nostras infirmitates portavit. Con-
 quinto ex praxi, quæ primo præsertim
 quo vixerunt Apostoli, reliquique Christi
 puli, & sequenti, viguit in Ecclesiâ, quam
 nignam fuisse, fateris cum Morino. Non
 ea illius benignitatis ratio fuit, quod
 tunc essent scelera vindicanda (id enim
 ferrim de secundo seculo sermo sit, in-
 est) sed ea, quod Sacerdotes ita fuerant
 nignissimo ac Divino Magistro verbis, &
 plis instituti.

16. Hac igitur lege; ut eò redeat Oratio
 de incepit, Sacramentum Pœnitentiæ
 Deus, ut qui ipsum administrant, sum-
 ferant benignitatem; cum non alia
 Institutio, quàm totius Evangelicæ Legis
 jus illud pars est, institutio fuerit & forma
 tum autem est, hanc amore, & benigni-
 constare, hac igitur constare debet hujus
 ministratio Sacramenti, quod tandè hoc
 to confirmo. Personam Christi induit,
 mentum administrat, unde illud Augustinus
 in Jo. ante medium, *Petrus baptizet, hic est, qui baptizat.*
baptizat, Paulus baptizet, hic est, qui baptizat.
Judas baptizet, hic est, qui baptizat. Ergo
 hoc Sacramentum administrat, ejus personam
 induit, qui se peccatoribus Patrem am-
 mum, clementissimum Medicum, sollicitum
 Patrorem exhibuit semper, sui que sanguinis

Coniunctione probavit, ergo non debet rigidum Cen-
 tem legem agere, & Judicem severum.

D. R. Audivi satis longam concionem,
 quam in orationem non ita.

D. D. Quid ni? Materiam non intelligis,
 quod in qua agimus, quæ conjecturis probabilibus
 m. respondendi postulat. Quamquam plusquam solæ
 m. conjecturæ sint ea, quibus, quod proposui, pro-
 rantur: sunt enim (saltèm pleraque) argumenta
 , & certissima. Et quoniam secùs tibi videtur, do-
 , quæ sint magis oratoriè ac magnificè dicta,
 ratio, quam verè.

D. R. Quis modò de tam multis, quæ dixi-
 ram recolat ea, quæ non satis consistunt, Ve-
 riter potius, respondeas iis, quæ initio proposui.

D. D. Ne dubites, non refugio pugnam,
 orma adest hostis oppugnans, quem non video.
 enigmatis amplis enim illis paucissimis, quæ de sacra
 jus ad præteritum protulisti, nihil urgeor, ut suprà satis
 arguere nunc ostendo clariùs. Tria produxisti.
 quibus Adam, & Evæ, secundum Achabi.
 istum Ninivitarum. Quoad primum August.
 ius, & Tertull. allegati à Suario de Opere
 dierum lib. 4. c. 9. n. 8. putant, eum fuisse
 arguere, aut paulo post justificatum, idque certum
 perfectum dicitur, seq. De Eva non est ita certum,
 amata non ita expressè de ea loquuntur Patres. Il-
 sollicitum est, ei quoque, si statim corde contri-
 guntur veniam petiit, statim fuisse culpam remissam.

D. R. Sed quid ad verba Pauli, ac Triden-
tini?

17. D. D. Is ergo est tuus Achilles. Hunc
etiam facile prostrernam, quamvis satis prostra-
tum putarim ex absurdis, quæ ex Moriniana,
tuæque ejus loci interpretatione, colligebantur.
Illa certè ostendunt, eam interpretationem sus-
stineri non posse. Proferam ego, quam tradunt
Patres, præsertim S. Chryostomus, S. Ambro-
sius, & S. Thomas, asserentes, id solum eo loci si-
gnificare Divum Paulum, Peccantes post Baptis-
mum, non posse renovari, & purgari per iteru-
m, seu alium Baptismum, in quo, Peccator in-
teritum moriatur cum Christo, deponens veterem
Hominem, eumque quodammodo crucifigens.
Audi Chryostomum hom. 9. in ep. ad Hebra-
os. *Expergiscimini, & attendite. Non licet
dicere: Si dissolutè & negligenter vixerimus,
rursus baptizabimur. Erratis hæc existima-
tes. Impossibile est enim, eos, qui semel sunt
minati. Sc. non amplius, inquit, expectes, quod
non potest fieri. ... renovare dicit ad Pœnitenti-
am hoc est, per Pœnitentiã. Quid ergo. Evidet
pœnitentiã? Non Pœnitentiã, absit, sed qua
renovatio fit per Lavacrum renovatio. Non enim
dixit, impossibile est renovari ad Pœnitentiã,
& tacuit, sed cum dixisset, impossibile est, sub-
junxit, rursus crucifigentes renovari, hoc est, re-
novum fieri: novos enim facere, est solius Baptis-*

Audi Ambrosium lib. 2. de poenit. cap. 2.
 ait in hac epistolâ, quæ scribitur ad He-
 bras: Impossibile esse lapsos renovari in Pœni-
 tiam: ac rursus crucifigentes Filium Dei, &
 in triumphante, eò spectat, ut de Ba-
 ptismo dictum credamus, in quo crucifigimus
 Christum Dei in nobis, ut per illum nobis Mundus
 crucifigatur... semel autem crucifixus est Chri-
 stus, semel peccato mortuus, & ideo unum non
 est Baptismata... Et quia multa erant Ba-
 ptismata in Lege, meritò reprehendit illos...
 nos scire oportere, destructa esse universa
 veteris baptismata, unum Baptisma esse in Eccle-
 sia. Divo Ambr. consentit penitens D. Thomas
 2. 2. quæst. 84. art. 10. quem consulere facile
 poteris.

D.R. Hæc interpretatio difficultatem non 18.
 habet. Admitto, ab Apostolo moneri Fideles
 baptizatos, unum solùm esse Baptismum, nec
 posse peccantem post Baptismum alio Bap-
 tismo expiari, & renovari. At cur hoc monet?
 ut intelligant Fideles, non posse à peccan-
 tibus post Baptismum ita facilè recuperari gra-
 tiam per Sacramentum Pœnitentiæ, ut fuit an-
 te accepta per Baptismum? vult enim eos ab-
 terrere à peccato. Ergo Sacramentum Pœni-
 tentiæ est ita institutum, ut non administre-
 tur tam benignè, ut à vobis administratur; sed
 reverentia, quæ verè absterreat à peccato, ita

ut solum absolvatur, qui diu fleuit, & jejunavit, sic
vel saltem diu jejunabit, aliisque hujusmodi laboribus,
pro suis culpis diu satisfaciet.

D. D. Sed tu, qui semper resonas Tertul-
lianum, Cyprianum, Ambrosium, Augustinum, aliosque Patres, produc unum aliquem
ex his, ita pradicatum locum Apostoli interpretantem, nempe ab eo sic moneri Fideles ad
eum finem, ut sciant, non ita facile, sed solum
per multos labores post Baptismum recuperant
gratiam?

D. R. Monet, ut absterreat à peccato,
non autem absterreret, si per Sacramentum
Poenitentiae, sine magnis laboribus recuperaretur
gratia.

D. D. Utrumque nego. Et majorem, &
minorem.

D. R. Cur ergo monet, non esse post
Baptismum locum alteri Baptismo, quo qui
expietur?

D. D. Cur? ut hoc ipsum sciant.

D. R. Ut hoc ipsum sciant?

19. *D. D.* Ita. Miraris? Quid, rogo, vult
qui Catechumenum monet, non esse in novo
Lege Circumcisionem, non esse sacrificium hircorum,
& alia hujusmodi? Id vult, ut hoc
ipsum sciat. Non miraberis, si recorderis, illam
esse Pauli epistolam ad Hebraeos, apud quos
erant multa lavacra. Moneri ergo debebant,
non

sic esse in Lege novâ, unde non semel incul-
 idem Apostolus. Una fides, unum Bap-
 ta. Miraberis minus, si recolas prædictas
 Tertulliani, & Ambrosii interpretationes.
 Augustinus. Quid quæris alios fines, si alios non quærent,
 aliquem afferunt, præter prædictum, Patres tam
 inter- clari, quorum loca, quamvis satis clara, si
 deles ad- is non sint tibi, accipe clariorem D. Thomæ,
 d solum- tem brevitatæ gratiâ omiseram. Objicit sibi
 superari- hoc locum Apostoli S. Doctor, ad probandum,
 posse iterari Sacramentum Pœnitentiæ. Sic
 peccato- rem respondet. *Ad primum ergo dicen-*
 mentum- am, quod, quia apud Judæos erant secundum
 perate- rem quadam lavacra instituta, in quibus plu-
 rem, &- tes se ab immunditiis purificabant, credebant
 Te post- quod excludendum, Apostolus scribit Hebræis,
 quo qua- quod impossibile est, eos, qui sunt illuminati, sci-
 .- re per Baptismum, rursum renovari ad Pœni-
 , vult- tentiam, id est, per Baptismum, qui est lavacrum
 in nova- renovationis, & renovationis Spiritus Sancti,
 um hinc- ut dicit ad Tit. 3. & rationem assignat ex hoc,
 ut hoc- quod per Baptismum homo Christo commoritur,
 eris, &- inde subditur, rursus crucifigentes sibi met ipsum
 id quod- Deum Dei. Miraris ne amplius interpreta-
 bebat, - tionem meam, imò non meam, sed tantorum
 non- tum Doctorum? Quàm justius admiror ego
 incon-

inconstantiam vestram? Qui enim adeo affectu
 etatis doctrinam Patrum, nobisque perpetuo
 objicitis, quod ab eis recedamus, receditis
 ipsi penitus, ipsumque D. Paulum, Doctorem
 rem benignissimum, cogitis vestro rigori suffragari.

Verum volo esse tecum liberalior. Hæc
 buerit illum finem Apostolus, absterrendi Fideles
 a peccato, hi satis poterant absterri per hoc,
 quod, si peccassent post Baptismum, non possent
 novo lavacro, adeoque facillime renovari, sed
 esset eis subeundum onus confessionis. An leve
 onus hoc est, præsertim iis, qui gravia commiserunt,
 quod ne subeant, tam multi Fideles aut non
 confitentur, aut non integrè, maluntque in æternum
 ardere. Rursus esset eis subeunda pœna & quidem
 valde gravis, non solum Pœnitentiæ, quam imponeret
 Confessarius, non semper benignus, sed alterius
 longè majoris, luendæ in Purgatorio, cum
 Sacramentum Pœnitentiæ extinguat quidem
 reatum totius culpæ, sed non totius pœnæ,
 quod per se facit solus Baptismus. Et in hoc
 consistit utriusque hujus Sacramenti notabilis
 differentia; ratione cujus à SS. Patribus Pœnitentiæ
 Sacramentum vocatur laboriosus Baptismus,
 quatenus licet sinè magnis laboribus & fletibus
 remittat peccatum, non remittit sinè

his etiam pœnam. Et ideo Tridentinum
 dicit absolute, eos magnos fletus, & labo-
 requiri ad Sacramentum Pœnitentiæ, sed
 eis non obtineri eam novitatem, & inte-
 ram remissionem peccatorum, nempe se-
 cundum utrumque reatum, quæ obtinetur
 per Baptismum, quamvis ab his magnis fleti-
 bus, & laboribus sejunctum. Is est Concilii
 Patrum, dum Sacramentum Pœni-
 tiæ laboriosum Baptismum appellant; nisi
 eos respexisse potissimum publicam Pœ-
 nitentiam, quæ magnis laboribus constabat.
 de Patrum circa nostram controversiam
 iudicio, sequenti disputatione agendum
 erit, ne præsentem nimis protra-
 hamus,

CA-